

FAKTAS APIE PAUKŠTĮ Nr. 1

Lakštingalas labai sunku pamatyti.

Iš Rozės ir Džasperio „Paukščių knygos“

Mano vyresnioji sesuo Rozė sako, kad pasiklydus pirmiausia reikia susiorientuoti.

Vadinasi, turime išsiaiškinti, kur esame, ir stengtis per daug neišsigąsti.

Suprasti, kur esu dabar, lengva – ogi už mūsų namo augančiame medyje. Jis aukštas, bet šakomis kaip kopėčiomis galima užlipti tikrai aukštai. Ties viduriu yra plokščia šaka, atrodanti lyg ore kabantis suoliukas.

Kiekvieną pavasarį sėdėdavome čia abu su Roze. Užsimerkdavome ir tvirtai laikydamiesi už rankų klausydavomės, kaip melsvai pilkoje prieblandoje suokia lakštingala, kaip jos trelės sklaidosi tamsioje padangėje.

Bet dabar saulė jau visai nusileidusi. Ir šalia manęs nėra Rozės. Nėra ir lakštingalos, kurios būtų galima klausytis.

Dabar girdžiu tik tylą.

FAKTAS APIE PAUKŠTĮ Nr. 2

*Lakštingalos nesibūriuoja,
jos – pavieniai paukščiai.*

– Mama, o kur yra Rozė?! – šūkteliu stovėdama prie darbo kambario durų.

– Ką tu čia veiki, Džasperi? – išnirdama iš tamsos prisimerkusi klausia mama ir žvelgdama į mane pasitrina akis. – Eik miegoti, mielas, mudu su tėčiu dar dirbame.

Atsitraukiu, nes žinau, kad nevalia jų dirbančių trukdyti, ypač kai turėčiau būti lovoje. Bet jau visa savaitė jie, užsidarę savo darbo kambaryje, nieko daugiau neveikia, tik kalbasi telefonu, todėl nebegalėjau ilgiau laukti.

– Tai būtinas atvejis, – ištariu. – Sakėte, kad galiu trukdyti, jei būtina.

Mama atrodo pavargusi, bet priklaupia ant grindų ir paima mane už rankos.

– Ar tau vėl parūpo tas dingęs paukštis? Džasperis, juk jau kalbėjomės apie tai. Tėtis ir aš nieko negalime padaryti. Tai laukinis paukštis ir, palyginti su tuo, kas atsitiko, tikrai ne...

– Suprantu, kad *jūs* nieko negalite padaryti, – sakau. – O Rozė gali. Praėjusią savaitę ji turėjo grįžti namo iš universiteto ir padėti man surasti lakštingalą, o dabar nebėra jų abiejų.

Mama staiga išbąla kaip popierius. Ji paleidžia mano ranką, bet giliai įkvėpusi vėl ją suima ir suspaudžia tvirčiau.

– Žinau, tau tikrai sunku, Džasperis, – stengdamasi valdytis ištaria ji. – Tėčiui ir man taip pat sunku. Bet Rozė yra...

Ji nutyla, o aš ištraukiu ranką ir žiūrėdamas į savo batus matau, kad aplink pridrabstyta purvo. Neturėčiau

avėti batų namie, bet mama, atrodo, neatkreipė dėmesio. Paprastai ji labai rūpinasi, kad viskas būtų tvarkinga ir švaru, tačiau šią savaitę jos plaukai neplauti, o pati kvepia taip, lyg kelias dienas būtų nesimaudžiusi.

Tėtis išeina iš kabineto, ir aš pamatau pro skylę jo kojineje kyšantį pirštą.

– Džasper, ką čia veiki? – klausia jis.

Mama kažką jam pašnibžda, išgirstu ją sakant: „Jis vėl apie tą paukštį – nori, kad Rozė padėtų jį surasti.“

Tėtis labai ilgai dūsauja, ir aš pakeliu galvą norėdamas pažiūrėti, ar jis jau visai be jėgų.

– Mudu su mama turime sutvarkyti svarbius dalykus, drauguži, – sako jis, pakišęs pirštus po akiniais spusteli akis ir pažvelgia į mane. – Gal po poros savaičių, po laidotuvių, galėsime padėti tau surasti Paukštinga...

– Lakštingalą! – pertraukiu jį.

Tėtis sukanda dantis; jo darbo kambaryje suskamba telefonas, ir jis bėga atsiliepti. Aš pažvelgiu į mamą.

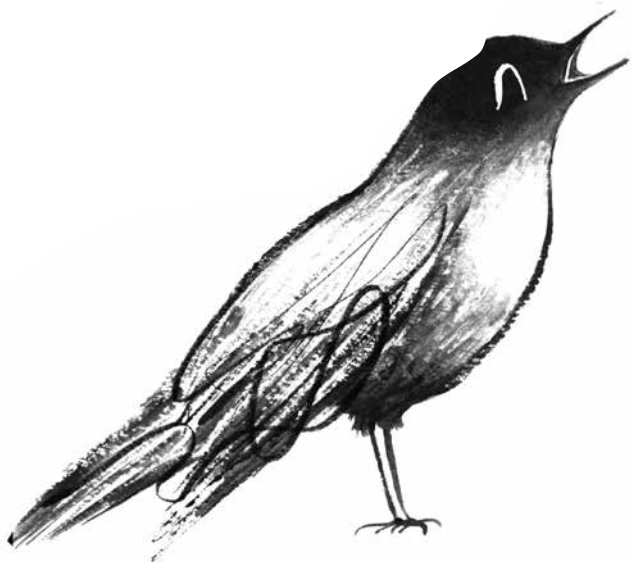
– Tai taip pat svarbu, – ištaria ji ir šypteli, bet jos šypsena dirbtinė. – Stenkis išlikti ramus, mielas. Suprantu, kad sunku. Gal paskaityk savo knygą ir kurį laiką negalvok apie tuos dalykus? Štai tėčiui knyga padeda nukreipti mintis.

– Bet, mama...

– Džulija! – šūkteli tētis iš darbo kambario.

– Ateinu! – atsako ji, prieš tai perbraukdama ranka man per plaukus, ir priduria: – Tuoju ateisiu palinkėti tau labos nakties.

Tėtis vėl šūkteli, mama atsidūsta ir dingsta uždarydama duris.

FAKTAS APIE PAUKŠTĮ Nr. 3

*Lakštingalų giesmės
susideda iš maždaug dviejų
šimtų skirtingų motyvų.*

Man nepatinka pamesti daiktus. Tada ima skaudėti pilvą, svaigsta galva ir pykina.

Atrodo, kad nerimauju labiau nei kiti vaikai mokykloje. Tėtis visada sako, kad aš jaudinuosi dėl niekų, ir

priduria: „Tavo klasės draugai tikrai nesijuokia iš tavęs, Džasperi“ arba: „Juk pamesti namų darbai – dar ne pasaulio pabaiga“.

Nesu dėl to tikras, nes kai nėra Rozės, atrodo, jog nebėra nieko, tikriausiai todėl visą šią savaitę panikuoju. Bet mama teisi – paprastai aš galiu nusiraminti galvodamas apie gerus, tikrus dalykus, apie kokius rašoma mūsų „Paukščių knygoje“.

Mudu su Roze jau seniai pradėjome rašyti „Paukščių knygą“ – aprašome viską, ką sužinome apie paukščius. Joje gausu faktų apie paukščius ir apie tai, kaip aptikti įvairias jų rūšis. Kai ją skaitau, mintys apie paukščius užgožia nerimą ir jaučiuosi nebe taip blogai.

Šioje knygoje yra daugybė puslapių apie lakštingalą. Sakoma, kad tai „migruojantis paukštis“, vadinasi, vasarą išskrenda ir kiekvieną balandį grįžta į pievą už mūsų namų. Ir nors Rozė dabar išvyko mokytis į universitetą, nes yra devyneriais metais vyresnė už mane, ji pažadėjo parvažiuoti namo kas antrą savaitgalį balandį ir gegužę, kad galėtume kartu sėdėti savo medyje ir klausytis lakštingalos giesmių, nes tai svarbu.

Prieš dvi savaites, kai lakštingala dar nebuvo parskridusi, Rozė, kaip visada, sėdėjo su manimi tamsoje ir tyloje.

– Man tai nepatinka, – pasakiau. – Juk lakštingala jau turėtų būti parskridusi. Dabar gegužė, o mes jos dar nė karto negirdėjome.

– Žmonės kalbėjo, – tamsoje laikydama mane už rankos ištarė ji, – kad greitkelio M23 degalinėje girdėjo lakštingalą. Galiu lažintis, jog tai mūsų paukštis, Džasperis. Esu tikra, kad pakeliui namo jis tiesiog pasiklydo. Paukščio nebūna tik tol, kol jo nerandi. O aš jį surasiu, pažadu.

Nemačiau jos veido, bet Rozė visada sako tiesą, ir aš ja tikėjau.

– Padėsiu tau, – pažadėjau aš.

– Padarysime tai drauge – aš ir tu, – pasakė ji, stipriai suspausdama man ranką. – Grįšiu kitą savaitgalį.

Štai ką ji pasakė ir net pati įrašė tuos žodžius mūsų „Paukščių knygoje“.

*Rozė ir Džasperis
ieško lakštingalos
KITĄ SAVAITGALĮ*

Ji turėjo grįžti praėjusį penktadienį – dar prieš savaitę. Po pamokų vis žvilgčiojau į mūsų keliuką laukdamas, kada išgirsiu įriedant senutėlį purpurinį Rozės automobilį su plunksnomis išmargintais sėdynių užvalkalais ir visu gar-su sklindančią populiarią lengvąją muziką, kurios ji visada klausosi. Tačiau buvo sunku išlikti budriam, nes mama ir tėtis staiga ilgam išvyko, palikdami mane pas kitapus gatvės gyvenančią močiutę. Ši leido man žiūrėti animacinius filmus visą savaitgalį, bet neatsakė į mano klausimus, kur yra mama, tėtis ar Rozė ir kodėl jie paliko mane pas ją.

Mama ir tėtis labai ilgai negrižo, todėl pamaniau, kad jie taip pat pasiklydo. Galbūt tikrai šitaip nutiko, nes kai pagaliau grįžo, atrodė, lyg nežinotų, kur esą. Ir Rozės su jais nebuvo.

Man pasidarė neramu, kad jie išsigandę, todėl ir pats ėmiau panikuoti. Jie norėjo mane apkabinti ir pasikalbėti, bet aš negalėjau klausytis, nes suskaudo pilvą. Kai mane apima nerimas, tik paukščiai gali padėti atsikratyti jausmo, tarsi tamsoje plaukčiau per grėsmingas jūros bangas.

Taigi, kol tėtis verkė, aš svarsčiau, kaip lakštingalos kasmet nuskrenda tris tūkstančius mylių į Afriką.

O kol mama stipriai trynė man rankas savosiomis, pagalvojau, kad visoje Europoje ir Azijoje taip pat gali-ma aptikti lakštingalų.

Buvo nesmagu, kad nelabai klausiausi, ką jie sako, bet nieko negalėjau padaryti, nes pajutęs paniką turėjau raminti save gražiomis mintimis. Galiausiai galvoje skambėjo vien tėčio žodžiai: „Rozė dabar geresnėje vietoje.“

Turėjo būti malonu girdėti tokius žodžius, bet aš jų nesupratau. Kur gali būti geriau, nei sėdėti savo medyje ir klausytis lakštingalos? Jos geroji vieta – su manimi.

Tad kurgi Rozė?

Ijungiu telefoną ir vėl surenku jos numerį – klausausi tylos, kol išgirstu atsakiklį. Darau taip daug kartų, kol mama ateina palinkėti labos nakties. Bet turbūt vis dar pykstu ant jos, nes ji kalba apie lakštingalą taip, lyg tai būtų nesvarbu, todėl apsimetu, kad miegu.

Praėjo jau visa amžinybė, o ji tebesėdi ant mano lovos. Matyt, galiausiai apsimetu taip gerai, kad iš tikrųjų užmiegu. Nes kai pabundu rytą, mamos jau nėra.

Šoku iš lovos ir tebevilkėdamas pižamą bėgu į lauką pažiūrėti į medį. Nepamatęs Rozės tarp šakų, grįžtu ir milijoną kartą apieškau visus kambarius. Bet randu tik vonios kambaryje ant kilimėlio miegančią mūsų katę Žuvytę.

Nusileidęs į apačią strykteliu ant sofos svetainėje, atitraukiu užuolaidas ir apžvelgiu įvažą, tikėdamasis pamatyti purpurinį Rozės automobilį. Tačiau matau tik

žolėmis apraizgytą priekinį kiemelį ir tuščią vietą šalia mamos bei tėčio automobilių.

Paskui įeina tėtis, vilkintis išvirkščią džemperį. Jis pamato, kad žiūriu pro langą, ir liūdnai ištaria:

– Gal tau jau metas į mokyklą...

Į mokyklą nėjau visą praeitą savaitę. Mama sakė, kad galiu neiti, jei nenoriu, o kadangi visada nenoriu, tai ir nėjau. Tačiau pasidarė nuobodu – ypač todėl, kad mane vis siųsdavo pabūti pas močiutę. O jos namuose niekas negalėdavo atitraukti mano dėmesio, kai pradėdavo skaudėti pilvą pajutus, jog kažkas negerai.

– Šiandien šeštadienis, – sakau tėčiui, nušliuoždamas nuo sofos.

Jis nustebęs pažiūri į laikrodį, paskui atsisėda ant sofos šalia manęs ir apkabindamas mane per pečius ištaria:

– Juk žinai, kad mama ir aš tave labai mylime.

Linkteliau, nes tikrai žinau. Tačiau kai jis taip sako, širdis kažkodėl suvirpa, todėl išsilaisvinu iš jo gniaužtų ir mėginu pabėgti, kol jis dar nepamatė, kad vėl panikuoju.

– Kur eini?! – šūkteli jis, kai atsiduriu prie durų.

Sustoju, bet neatsisuku.

– Turiu išsiaiškinti, kur yra toji „geresnė vieta“, – sumurmu.

Tėčiui iš gerklės išsiveržia kažkoks keistas garsas.

– Tikriausiai tenai, kur tavo kvaili paukščiai, – karčiai ištaria jis.

Ketinu ginčytis, kad paukščiai yra nuostabūs ir nekvaili, bet topteli viena mintis.

– Tėti, tu genijus! – sušunku ir palikęs jį svetainėje užbėgu laiptais į savo miegamąjį, kur palikau mūsų „Paukščių knygą“. Paimu ją nuo lovos ir vartau puslapius, kol vėl randu tai.

*Rozė ir Džasperis
ieško lakštingalos
KITA SAVAITGALĮ*

Tėtis teisus. Jei Rozės nėra čia, su manimi, tada jos geresnė vieta turi būti su lakštingala. Ir jei lakštingala yra greitkelio degalinėje, kaip ji sakė, dabar žinau, kur ją rasti.

Praėjusį savaitgalį ji man sakė, jog ko nors nebūna tik iki tol, kol tai randi. Taigi, jei rasiu jas abi, galbūt viskas grįš į vėžes?

